український католицький часопис

МІСІОНАР

*Рік заснування 1897 № 11 (61) * листопад 1997*

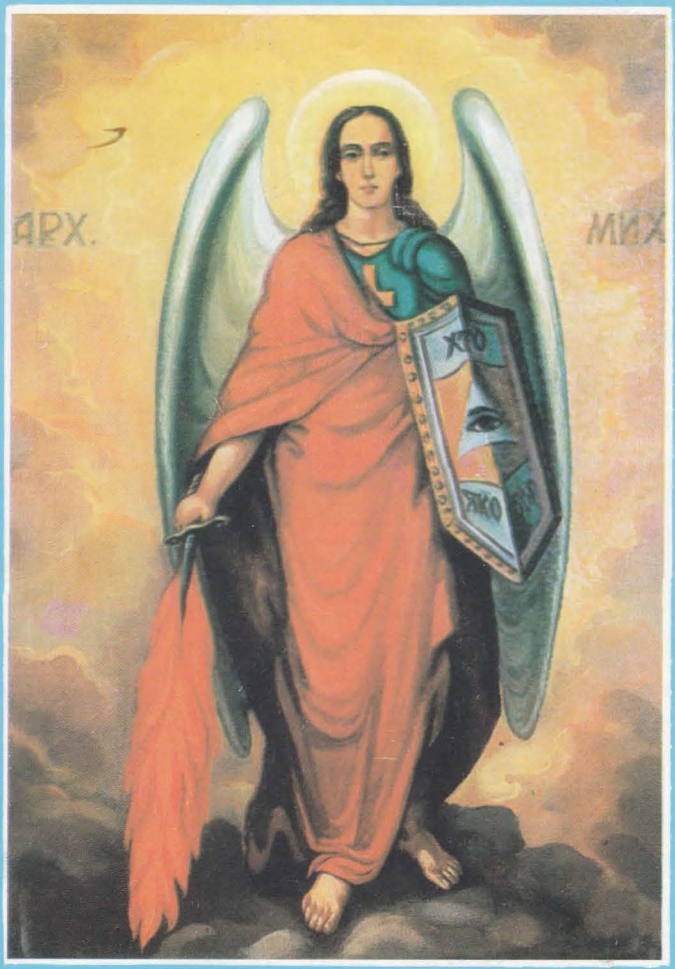

ДО СТОЛІТТЯ "МІСІОНАРЯ"

РЕДАКТОРАМИ ЖУРНАЛУ БУЛИ ТАКІ ОТЦІ ВАСИЛІЯНИ:

о. Платонід Філяс (1897-1898)
о. Лазар Березовський (1898-1908)
о. Епіфаній Теодорович (1908-1911)
о. Яким Фещак (1911-1914)
о. Іван Пришляк (1915-1916)
о. Лазар Березовський (1916-1918)
о. Модест Пелех (1920-1921)
о. Платонід Філяс (1921-1926)
о. Маркіян Марисюк (1927-1932)
о. Рафаїл Криницький (1932-1933)
о. Макарій Каровець (1933-1935)
о. Пахомій Борис (1935-1939)

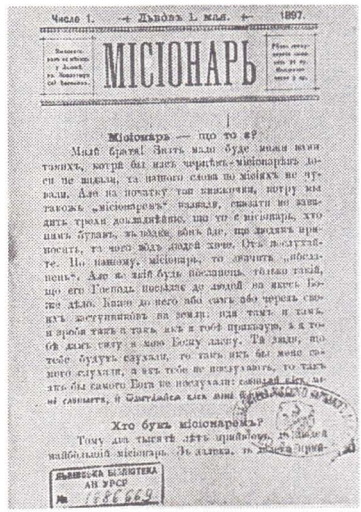
Число 1. † Дрогобичъ 1. мая. † 1897.

МІСІОНАРЬ

Місіонарь — що то є?

Милі браті! Знать мало буде між вами тапких, котрі бы нікогда місіонарів не видали, та нашого слова по мійхъ не чували. Але на початку той виключимъ, котрі нами „місіонарем" назвали, сказати по нашому хотіли бы коротенько, що то є місіонарь, хто нами бувать, за задач вінъ йде, що людямъ приносить, та чого вінъ людей учить. Отъ послухайте. По нашому, місіонарь, то значить „посланець". Але не кождий буде посланець только такій, що его Господь посилає до людей на якусь Божу дѣло. Кождого небо сягає або черезъ своїхъ заступників на земли, или тамъ и тамъ, и зробя такъ а такъ якъ и той приказує, а я тобѣ дамъ тяжу и ласку Божу ласку. Та люди, що тобѣ будуть слухати, то тимъ ихъ бы мене самого слухали, а хто тобѣ не послухають, то такъ ихъ бы самого Бога не послухали: самодай тих, що мене слухають, и Святійшого ихъ вінъ [illegible]

Хто бувъ місіонаремъ?

Тому дві тысячѣ лѣтъ минуло, якъ Ісусъ найбільший місіонарь. Зъ цілого, що Ісусъ [illegible]

ЛЬВІВСЬКА БІБЛІОТЕКА АН УРСР
№ 1686669

Від часу більшовицької окупації Західної України до 1992 року "Місіонар" не видавався

о. Теодозій Янків (1992-1993)
о. Йосафат Глуховецький (1993-1994)
о. Василь Зінько (1994-1997)
о. Йосафат Воротняк (1997-)

квітень 1992 року

ВІД РЕДАКЦІЇ:

Золота осінь в Україні - пора завершення збирання вирощеного урожаю овочів і фруктів. Минулий місяць жовтень був багатим також на ***духовне оновлення християн.*** *Численні християни збагатилися цінними духовними скарбами: чи то відмовляючи щоденно вервицю, чи беручи участь у паломництві до Гошева, Крехова та інших відпустових місць.*

Вірні різних конфесій гідно відзначили празник Покрови Матері Божої, взявши участь у ***посвяченні встановленої статуї Матері Божої*** *в центрі міста Львова.*

Глибоко віруючі християнські родини мали змогу відновити свою посвяту Христовому Серцю, тобто провести інтронізацію у празник Христа-Царя.

Про всі ці важливі події, які відбулися в жовтні, ми написали обширно в цьому номері "Місіонаря". Також читайте статті про зміст монашого життя, з життя Церкви, а також матеріал про похорон Кир Володимира Стернюка, тощо.

В листопаді припадають свята героїв за віру та святих мучеників: Дмитрія та Йосафата, безтілесного подвижника Архистратига Михаїла.

Провідна тема місяця *- це єдність з Богом і єдність між християнами. До цієї визначної мети прямував св. Йосафат, за неї він пролляв свою кров.*

Молімося, щоби прохання з Ісусової Архиєрейської Молитви "Щоб усі були одно" здійснювалось на наших очах. Поступово збільшуємо також тираж нашого журналу. Просимо всіх отців парохів допомогти у ***розповсюдженні*** *"Місіонаря" у всіх селах і містах України, щоб він був бажаним гостем у кожній християнській родині. Просимо не закривати перед ним двері ваших домів і сердець ваших.*

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

Ось Серце, що так дуже полюбило людей...

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії всі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та у всіх намірах Апостольства Молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяте Серце Ісуса і Марії, спомагайте св. Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛИСТОПАД:

Загальний: ЗА РОЗЛУЧЕНІ РОДИНИ ТА ЇХНІХ ЧЛЕНІВ, ЯКІ ВТРАТИЛИ ВЗАЄМНЕ ДОВІР'Я, ЩОБ ЧЕРЕЗ ВІРУ Й ХРИСТИЯНСЬКУ ЛЮБОВ ВОНИ ВІДНАЙШЛИ ПРАВИЛЬНИЙ ШЛЯХ (Поблагословлене Святішим Отцем).

Мабуть, немає тіснішого зв'язку між людьми від сімейного співжиття. Однак часто буває, що близькі приятелі та хороші друзі посваряться, забувають один одного, а нерідко стають лютими суперниками чи ворогами. Часто, на жаль, буває, що і члени християнських родин розлучаються, не контактують, а то й ворогують. Цього місяця будемо молитися за те, щоби

завдяки вірі та любові, які даровані з неба, розлучені особи змогли відновити втрачене довір'я.

Чимало подружь розпалися через те, що їхні члени не були належно підготовлені до сімейного життя. Але вони злучилися і через присягу їхній зв'язок став нерозривним. Брак підготовки необхідно надолужувати "на ходу". Це, очевидно, нелегко, але і можливо.

Допоможімо нашими молитвами, щоби ті люди, у яких сімейне життя у кризовій ситуації: 1) не тратили надії на покращення становища; 2) щоб сприймали один одного такими, якими вони є; 3) щоб кожен чи кожна починали ставати кращими зокрема; 4) щоб не шукали виходу з кризи у алкоголі та інших видах невпорядкованого та аморального життя; 5) щоб змогли один одному простити і не згадувати минулого; 6) щоб розмовляли між собою лагідно і з добрим наміром; 7) щоб не прислухалися до наклепів і не приділяли уваги злим чуткам; 8) не обмовляли один одного перед дітьми та іншими членами родини; 9) щоб знову одне одному довіряли; 10) щоб в спільній молитві дякували щодня Богові за те, що їхня сім'я врятована від краху.

Місійний: ЩОБ, ВІДПОВІДАЮЧИ НА ЗАКЛИК СИНОДУ ЄПИСКОПІВ, УСТАНОВИ БОГОПОСВЯЧЕНОГО ЖИТТЯ ВІДНАЙШЛИ ТА ГЛИБИННО ЖИЛИ ЗГІДНО ЗІ СВОЄЮ ОСОБЛИВОЮ ХАРИЗМОЮ.

В нашій УГКЦ крім східних віток деяких Чинів та згромаджень Римо-Католицької Церкви є три чоловічі і 13 жіночих Чинів і згромаджень богопосвяченого життя. Всі вони мають спільне завдання у Церкві: наслідувати Ісуса Христа, виконуючи волю Божу, освячувати своїх членів за допомогою практикування євангельських рад - убожества, чистоти й послуху, бути "світлом для світу" чи як спільнота, чи як одиниці. Кожна з цих спільнот має свій окремий підхід до цього завдання, тобто, здійснює свою харизму - дар Духа Святого.

Вийшовши з підпілля, численні Чини та монаші згромадження зустрілися з багатьма неабиякими труднощами, зокрема: брак відповідно підготовлених до вимог часу кадрів, брак відповідних приміщень та засобів до діяльності тощо. Господь обдарував всі наші Чини і згромадження численними новими покликаннями. Нам потрібно молитися, щоб як і колись, монастирі знову стали пристановищем для тих, що шукають Бога і духовних речей. Щоб вони стали школами віри та правдивими осередками науки, діалогу і культури, які служать розвиткові церковного життя й земного суспільства в очікуванні Царства Небесного" ("Б. Ж.", ч. 6).

Молімося, щоби кожна монаша спільнота належно виконувала своє завдання в нашій Церкві; молімося за те, щоб ці спільноти якнайкраще пристосовували свою джерельну харизму до сучасних потреб Церкви і суспільства.

Місцевий: ЩОБ ВСІ ЛЮДИ МОЛИЛИСЯ ЗА ДУШІ, ЯКІ ТЕРПЛЯТЬ У ЧИСТИЛИЩІ.

У цілій Римо-Католицькій Церкві, яка нараховує майже мільярд вірних,

тобто п'яту частину жителів світу, перші два дні листопада відзначаються моліннями за померлих.

Знаємо твердо, що нічого нечистого до Царства Божого не увійде. Проте немає бездоганних людей у цьому світі. Тому ми всі молимося за тих, що відійшли до вічності. Молимося також і за ті душі в чистилищі, за які ніхто не молиться - чи під час похорону, чи під час Служб Божих за померлих, парастасів, панахид та інших видів молитви.

Покровитель на листопад - св. священномученик Йосафат (25.11)

Це один з найбільших синів українського народу. Йосафат-Іван Кунцевич народився 1580 року. Навчався у місті Вільно, де став монахом, священиком, а у 1617 році - архиєпископом Полоцьким. Того ж року з Митрополитом Йосифом Рутським відновлює Чин св. Василія Великого, який донині називається Василіянським Чином Святого Йосафата.

Наш Святий ревно молився, строго постив, жертвенно працював передусім для об'єднання Церкви. Відвідав навіть у Києві нез'єдинених братів-монахів Києво-Печерської лаври, свідчачи перед ними євангельський дух та бажання єднання.

Нез'єдинені брати, а, точніше, деякі недоброзичливці між ними, збунтували людей, зібрали натовп і 12 листопада 1623 року вбили архиєпископа у Вітебську під час архипастирських відвідин цього міста. Після своєї смерті він навернув до єдності ще більше нез'єдинених братів, ніж за життя.

Католицька Церква проголосила його блаженним, а згодом і Святим. Тіло священномученика після довгої "одисеї" спочиває у соборі св. Петра у Римі.

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ГРУДЕНЬ:

Загальний: *За "дітей з вулиці", за всіх опущених, занедбаних дітей, передусім за тих, які стали жертвою знущання та насильства.*

Місцевий: *Щоб між християнами - мирянами Латинської Америки з'явилося чим більше добровільних місіонарів.*

Місцевий: *Щоб щиро подякувати Господеві за всі отримані ласки протягом року.*

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ГРУДЕНЬ - СВ. АНДРІЙ ПЕРВОЗВАННИЙ (13.12)

ЯСНА ГОРА ЗАСЯЯЛА ЧУДОВИМ СЯЙВОМ

ЧЕТВЕРТА ПРОЩА ВЕРВИЦІ - У С. ГОШЕВІ НА ІВАНО-ФРАНКІВЩИНІ (11-12 жовтня 1997 р.)

Гошів - це один з наймальовничіших куточків Галичини. Він приваблює прочан величавими храмами, монастирем. Тут відбуваються великі прощі, на які приїжджають тисячі людей не лише з України, але з-за кордону. Нещодавно тут відбулася четверта Міжнародна проща вервиці за єдність Церкви, організована місійним товариством святих Кирила і Методія, яке очолює пан Йозеф Марія де Вольф з Німеччини. У цій прощі взяло участь близько ста тисяч чоловік. Своїми враженнями від прощі ми хочемо поділитись з читачами нашого часопису.

Вже пополудні один за одним почали прибувати до Гошева автобуси з паломниками. Серед прочан було багато гостей і делегацій з-за кордону: Німеччини, Польщі, Угорщини, Румунії, Словаччини, Білорусі, Росії, східної України. Більшість з них - це молодь, діти, студенти. Учасники прощі зібрались на великій мальовничій галявині, яку оточували гори, неподалік красувався чудовий архітектурний ансамбль - новозбудований монастир Сестер Пресвятої

На світлині: молодіжна програма.

Родини, який милував око своєю величчю, неповторністю, красою, майстерним стилем виконання.

Тут, на галявині, неподалік імпровізованої сцени розбили наметове містечко, молодь розпочала працю в групах, яку проводили священики, семінаристи та катехити Івано-Франківського теологічно-катехитичного духовного інституту. Вони проводили з молоддю цікаві бесіди на духовні теми. З великим зацікавленням присутні слухали захоплюючу розповідь про Чудотворну ікону Матері Божої Гошівської, за посередництвом якої діялось багато чуд; багато щедрих ласк Мати Божа подарувала тим, хто щиро молився, просив Її заступництва і опіки. А потім мелодійно линули пісні, які прославляли Небесну Царицю - нашу Заступницю Пречисту Діву Марію.

На світлині: о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ перекладає виступ (з німецької мови п. Йозефа Марії де Вольфа).

Поволі землю огорнули вечірні сутінки. Із-за високої гори зі стрункими соснами і вічнозеленими ялинами виплив красень-місяць. На темному фоні неба спалахували яскраві зорі. В руках прочан міріадами вогників світяться свічки. Процесія вирушає з свічками, на чолі якої діти і молодь несуть ікони та статуетки Матері Божої, прикрашені живими квітами. Йдуть священики, гості, члени Марійської дружини, одягнені в голубі накидки, сотні паломників. Всі учасники прощі йдуть на Святу гору, співаючи 15 Таїнств вервиці, церковні пісні. Паломники йдуть стежиною вздовж розлогих гір; далеко, наче маленькі ліхтарики, просвічують шлях запалені свічки, а у височінь неба злітають молитви. Крута стежина піднімається вгору, відкриваючи чудову панораму величного храму і монастиря. Обабіч дороги - криниця з цілющою водою, красиво обрамлена віночком з квітів, а трохи вище, праворуч на горі - чудесна статуя Матері Божої з яскраво сяючою короною на голові, неподалік-статуя Ісуса Христа, а поруч - море живих квітів: білосніжних лілей, червоних троянд, барвистих гвоздик і хризантем. Тут, у молитовній тиші, приклоняють коліна паломники, підносячи вгору свої серця, звертаючи свої молитви до Господа, просячи заступництва Пресвятої Богородиці, щедрих ласк для себе, своїх родин, кращої долі для рідної України.

На Ясній горі всі учасники паломництва взяли участь у Святій Літургії св. Івана Золотоустого з елементами вірмено-католицького

обряду, яку співслужив о. Андрій Агабабян з Чину отців Мехітаристів Венеціанських (вірменських Бенедиктинів). Співслужили о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ та два отці - один зі Словаччини, інший з Білорусі. Вірні мали можливість ознайомитись з особливостями цього обряду, наприклад, вхід священиків, ектенії, кадіння та ін. Гарно співав молодіжний церковний хор зі Словаччини.

Зі вступним словом німецькою мовою до присутніх звернувся голова місійного згромадження св. Кирила і Методія п. Йозеф Марія де Вольф. Зокрема, він висловив слова вдячності всім молодіжним колективам, гостям з-за кордону, паломникам, які так численно прибули на прощу за єдність Церкви.

- Я переконаний, - сказав Йозеф Марія де Вольф, - що ми на добрій дорозі, бо зійшлися сюди, аби молитися. Ми знову разом відновимо цю постанову, що будемо молитися за єдність Церкви на вервиці. Знаю, що між вами є багато таких, які не лише молитву, але й терпіння жертвують за єдність Церкви. Хочемо з'єднати ці наші молитви в одну молитву: "Господи, Отче наш, дай нам, щоб ми були одно, щоб світ бачив, що Ти є між нами". Хай же ці дні прощі будуть справжніми днями надії і благодаті.

Тисячі прочан прийняли до свого серця Євхаристійного Христа. Вірних благословив Преосвященний владика Кир Іван Маргітич.

А потім розпочалось нічне молитовне чування. Гарно співали Всенічне Богослужіння отці Студити. Вірні щиро дарували Пречистій Діві Марії свою любов і молитви - чудовий вінок із троянд, як говорять про молитву на вервиці.

В нічне зоряне небо знову лине Акафіст до Матері Божої, який співали білоруською мовою гості з Білорусі разом з ієромонахом Студійського уставу Пахомієм. Швидко промайнула ніч, а вдосвіта знову почали прибувати автобуси з прочанами. Разом з першими промінчиками сонця почали співати славу Господеві на Утрені отці Василіяни. Їх прекрасний спів сповнював серця присутніх радістю, випромінював вогник віри й любові до Господа нашого Ісуса Христа, вдячності Його Найсвятішій Матері Пречистій Діві Марії. 12 отців, мов 12 апостолів, відправили Службу Божу.

Опісля об'єднала всіх прочан спільна молитва на вервиці за єдність Церков перед головним престолом. Десятки священиків сповідали людей цілу ніч, аж до полудня у неділю.

Кульмінацією прощі була урочиста Архиєрейська Свята Літургія, яку співслужили з Преосвященними владиками Кир Софроном Дмитерком, ЧСВВ і Кир Іваном Маргітичем священики з Німеччини, магістр Крехівського новіціяту о. Василь Мендрунь, ЧСВВ та ще чимало духівників.

Проповідь виголосив єпископ-ординарій з Івано-Франківська Кир Софрон. Гарно співав катедральний хор з цього міста. З завершаль-

ним словом подяки до Преосвященних владик, всіх закордонних делегацій, паломників з усієї України звернувся голова місійного згромадження св. Кирила і Методія п. Йозеф Марія де Вольф. Він нагадав присутнім слова Папи Лева XIII, що найсильнішою зброєю проти злого духа є вервиця, заохочував до молитви на ній; розповів про діяльність згромадження, яке не лише молиться, але розгортає свою діяльність у східній Україні, Білорусі, де тисячі сіл не мають священиків, де без духовної опіки - мільйони людей. Там очікують на духовну працю, на нашу молитву...

"Акцію вервиці за єдність в Церкві" започатковано у 1988 році у місті Кельні (Німеччина). Наступного року відбудеться, згідно з задумами організаторів, п'ята міжнародна проща вервиці в Україні. Планують її провести у Києві.

Щасливі, одухотворені поверталися люди з цієї прощі, сповнені любові, добра, скріплені у вірі. Дуже багато (близько 15 тисяч) приступили до св. Причастя під час тих двох відпустових днів.

Хай же Господь благословить усіх нас, щоб ми були тією великою християнською родиною не лише в Україні, але й у цілому світі!

Ольга КРАК

На світлині: під час Архиєрейської Служби Божої.

"ПІД ТВОЮ МИЛІСТЬ ПРИБІГАЄМО..."

ТРІУМФАЛЬНЕ ПОВЕРНЕННЯ СТАТУЇ БОГОМАТЕРІ У ЦЕНТР ЛЬВОВА

У свято Покрови Пресвятої Богородиці, найбільшого християнського празника жовтня, у Львові відбулася велична акція. **14 жовтня 1997 року**, після сорокавосьмирічного небуття, на площі Міцкевича знову постала у своїй величі статуя Непорочно Зачатої Пречистої Діви Марії.

Ця релігійна пам'ятка має давню історію. Вона запроектована скульптором Гаульманом і у 1862 році встановлена на міській площі з ініціативи графині Бодені. На початку нашого століття пам'ятник поетові А. Міцкевичу та статую Богородиці поміняли місцями, її встановили на фонтані. У 1949 році комуністична влада, борячись з "пережитками минулого", знесла статую... Закономірно, що у часі релігійного відродження розпочався процес повернення цієї цінності. Львівський обласний комітет захисту християнських пам'яток України у співпраці з Провінцією отців Василіян Найсвятішого Спасителя взяли цю справу у свої руки. Ухвалою від 26 вересня 1996 року Львівська міська Рада народних депутатів дозволила встановити статую за зібрані комітетом кошти. Жертводавцями були Львівська кондитерська фірма "Світоч", фірма "Весна" (п. Марія Забігайло), магазин "Медкнига", Бродківська сільрада, ВАТ "Миколаївцитремонт" (голова - п. Любомир Сахацький), жителі села Суха Долина на Львівщині, Львівський хлібокомбінат, нафтопровід "Дружба", Апостольство молитви при церкві св. Андрія, римо-католицька парафія, єпископ Любомир Гузар та багато інших, за що їм від членів комітету велика подяка. У поверненні статуї було чимало перешкод, у тому числі нерозуміння та спротив деяких представників інтелігенції...

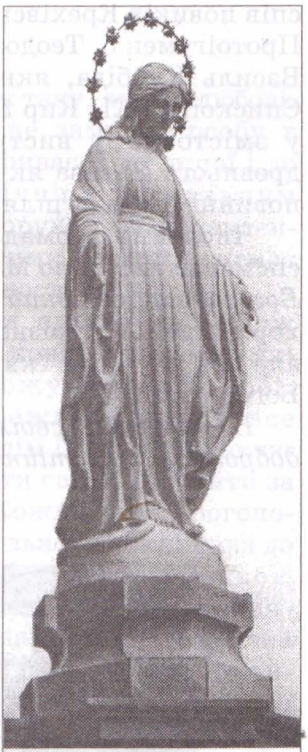

На світлині: статуя Непорочно Зачатої Матері Божої у центрі Львова.

Встановлена статуя є копією з мармуру, оскільки оригінал не є придатним. Головний архітектор проекту - Ганна Новаківська. При великій чисельності львів'ян ієрархи християнських Церков (від Греко-Католицької — єпископ-ординарій Самбірсько-Дрогобицький Кир Юліан Вороновський, від Української Автокефальної Православної - Митрополит Петро Петрусь, від Римо-Католицької - єпископ Маркіян Трофим'як), отці УГКЦ - Василіяни, Студити, єпархіальні священики та духівники інших конфесій зібралися на помості та відслужили Акафіст до Пресвятої Богородиці під чудовий спів новиків Крехівського монастиря, ЧСВВ, а керував церемонією Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ. Вступне слово мав мер міста Василь Куйбіда, який наголосив на заступництві Матері Божої. Єпископ УГКЦ Кир Юліан Вороновський посвятив статую, а потім у змістовному виступі констатував повернення Богоматері до древнього Львова як Матері всіх християн, які в часи екуменізму повинні шукати шляхів зближення та взаєморозуміння.

Численна громада розходилася, співаючи могутній гимн "О спомагай нас, Діво Маріє", а до неба линуло прохання: *"Пресвятая Богородице, об'єднай нас!"* Допізна біля статуї змінювалися різні хори, промовці; різноманітні квіти прикрашали статую та фонтан, але нев'янучими "квітами" були молитви, пісні та поезії на честь Богородиці.

Нехай Вона своїм омофором огорне у місті Лева усіх людей доброї волі і постійно дарує свої ласки!

Ігор СКЛЕНАР

На світлині: зліва направо - єпископ Римо-Католицької Церкви Маркіян Трофим'як, владика УГКЦ Юліан Вороновський, владика УАПЦ Петро Петрусь, Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ.

СПОВІДУВАННЯ СВЯТОЇ ТРОЙЦІ

ДОПОВІДЬ ДЛЯ НАСТОЯТЕЛІВ БОГОПОСВЯЧЕНОГО ЖИТТЯ В УГКЦ

(Продовження. Початок у № 10 за 1997 рік)

В Апостольському Повчанні *"Богопосвячене життя"* Папа Іван Павло II ставить Святу Тройцю за найдосконаліший взірець для спільнот богопосвяченого життя: "Євангельські ради є передусім даром Пресвятої Тройці. Посвятне життя - це звіщання того, що Отець, через Сина, у Святому Дусі, виконує своєю любов'ю, своєю добротою, своєю красою... Тому першим її завданням є зробити видимими дивні Божі діла у людській слабосилості богопосвяченої особи" ("БЖ", 20). Документ поділяється на три розділи, а його вихідним пунктом є те, що кожне богопосвячене життя, яке воно не було б, монаше чи апостольське, єремітичне чи спільне, завжди повинно стояти під знаменом сповідування Святої Тройці *(розділ 1)*. Сповідування Святої Тройці своєю логікою любові веде до "знаку братерства" *(розділ 2)* і та сама логіка любові переливається у "служінні любові" *(розділ 3)*.

Закон Божої любові сприяє тому, що особа стає досконалою, повністю визначеною, зідентифікованою сама із собою, себе сприймає як таку, як дар любові. Ця любов не замикає особу в собі, а відкриває її до іншої і до Іншого, вічним пасхальним порухом, порухом трансцендентності. Іншими словами, немає самозакоханості в любові.

Людська спільнота також твориться з конкретних осіб, які відчули Божу любов у собі, відчули Божий поклик все залишити, дім і батьків, зректися себе, взяти свій хрест і йти за Христом. Кожна особа богопосвяченої спільноти покликана до того, щоб виявити свою особистісність, свою ідентичність, оригінальність; покликана до того, щоб пізнати своє покликання, свої здібності та свої харизми. Таке усвідомлення свого "Я" не є перешкодою до створення спільноти, а радше умовою її багатства. Відмінність осіб через зв'язок любові творить багатство спільнот.

Інакше кажучи, *ідентичність, самовизначеність* осіб не є перешкодою для спільноти, а необхідною вимогою для її єдності. Де немає визначеності, ідентичності, персональності осіб, там може бути тільки сіра маса, тісто. А маса-тісто не

приймає забрудення чимось іншим, не терпить чогось іншого, так як маса вболівальників однієї спортивної команди не терпить у своїй групі болільника іншої команди.

До теологічного роздуму можемо ще додати і *феноменологічно-психологічний*, з яким ви можете погодитись або ні.

На особовому рівні: немає на світі двох однакових осіб, і це під оглядом фізичним, психологічним та духовно-харизматичним. Кожна особа неповторна, оригінальна, небувала. Це тому, що кожна особа, коли її взяти феноменологічно, є якимось чином творцем себе, творцем своєї історії, творцем своєї долі. Коли з іншого боку, дивимося очима об'явлення та віри, то **кожна особа має своє ім'я, має своє особливе покликання та завдання продовжувати діло Божого створення** (Пор Енцикліка "З праці Своєї", 25). Людина здатна до богоподібності чи христоподібності. Тому вона працею свого розуму та своїх рук управлятиме цим світом на добро, якщо здатна відкривати себе любов'ю до інших; на зло, якщо вона замикається, робить себе центром всього, стає богом для себе, атеїстом та антихристом.

З іншого боку, хоч кожна особа є оригінальна та неповторна, проте вона своєю побудовою шукає іншої, щоб з нею обмінюватись, спілкуватися зі своїми оригінальностями та харизмами. Така спілкувальна структура позначена на різних вимірах людини, від біологічного до найвищого духовного виміру. Таким чином, чоловік спрямований до жінки, жінка до чоловіка; діти до батьків, батьки до дітей; учень до вчителя, вчитель до учня. Таким чином, народжуються спілкування на різних вимірах людської діяльності: культури, науки, спорту, духовності. Без цього людина не може жити й вижити, матеріально та духовно.

Аналогічно те саме відбувається вже на вимірах спільнот. Кожна жива спільнота природно прямує до того, щоб комунікуватись з іншою. А котра цього не робить, ризикує закостеніти, впасти у фанатизм та остаточно себе засуджує на смерть. Отож, добрі спільноти відкриті, у них панує любов, вони прямують через спілкування до свого власного зростання та спілкуючись з іншими, будують кращий світ, зглядно кращу Церкву. Погані спільноти взаємно себе поборюють, заздрять одні одним, нищать себе, і тим самим роблять гіршим світ, вносячи розбрат у Церкву.

(Далі буде)

о. Діонісій ЛЯХОВИЧ, ЧСВВ,
Протоархимандрит

РАДІСТЬ ПЕРЕМОГЛА СМУТОК

В старовинному монастирі села Підгірці, що на Бродівщині Львівської області, в неділю, **14 вересня**, два отці та чотири брати склали професію довічних обітів. Службу Божу очолив Протоархимандрит ЧСВВ о. Діонісій Ляхович.

Зворушливою була хвилина після малого входу на Святій Літургії, коли шість богопосвячених юнаків лягли хрестом перед престолом і їх покрили великим чорним полотном, як символ цілковитої смерті для світу і старої людини. Після відспіваних стихів "Блаженні", які, до речі, співаються і на похоронах, встали новопрофеси на коліна, отримавши парамани, нагрудний хрест і мантію. З цієї хвилини *отці Володимир Вірста, Віталій Лотоцький та брати Гліб Тимків, Йоан Литвин, Гавриїл Луцик і Пахомій Сидор стали повноправними членами Василіянського Чину*, в якому вони обітувались служити Богові аж до смерті. Крім радості, в серцях родини, а також численних парафіян залишився ще промінчик смутку, бо один з новопрофесів о. Володимир цього дня прощався з парафіянами, монастирем, в якому проводив активну різносторонню працю впродовж останніх трьох років.

В дусі монашого послуху перейшов він служити в інший монастир. Але смуток не міг затьмарити тої великої радості присутніх, що шість монахів служитимуть Чинові, Церкві і своєму народові.

На світлині: у нижньому ряді (зліва направо) - о. Віталій Лотоцький, ЧСВВ; о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ, Протоархимандрит; о. Володимир Вірста, ЧСВВ; у верхньому ряді - брати, що склали вічні обіти.
Село Підгірці, монастирська церква, 14 вересня 1997 року.

СВЯЧЕННЯ І ПЕРША СЛУЖБА БОЖА

У Жовківській церкві Отців Василіян відбувся великий празник священномученика Партенія, мощі якого знаходяться у цьому храмі.

Під час Архиєрейської Служби Божої, яку співслужили з Преосвященним єпископом-помічником Глави УГКЦ Кир Любомиром Гузаром Генеральний консультор ЧСВВ о. Лев Голдейд, Протоігумен о. Теодозій Янків, ЧСВВ відбулись ієрейські свячення.

Отець-диякон Василіянського Чину Тома Кушка прийняв Тайну священства з рук Преосвященного Кир Любомира.

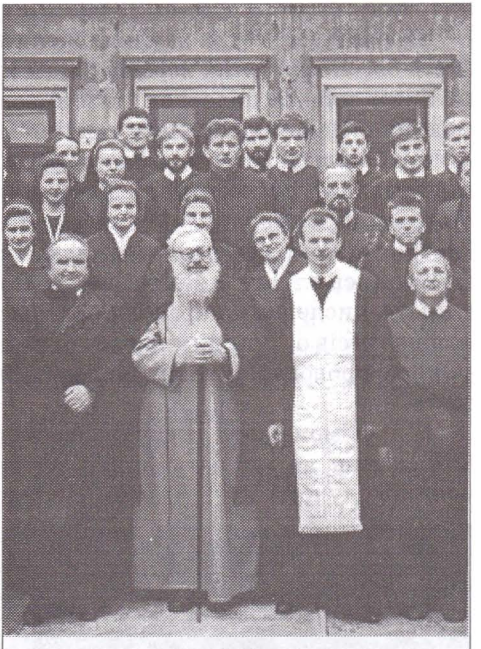

На світлині: у нижньому ряді (зліва направо) - Протоігумен Провінції Отців Василіян Найсвятішого Спасителя о. Теодозій Янків, єпископ Кир Любомир Гузар та нововисвячений ієрей о. Тома Кушка, ЧСВВ. Жовква, 28 вересня 1997 року.

Молодий священик народився в селі Колоденці Кам'янко-Бузького району. Його другим рідним домом став Крехівський новіціят отців Василіян. Закінчив Івано-Франківський теологічно-катехитичний духовний інститут. Новоієрей о. Тома висловив слова щирої вдячності духовним особам, рідним, священикам, братам, парафіянам Підгорецького монастиря, всім тим, які допомагали його становленню на духовній монашій стежині життя.

Діти вручили о. Томі живі квіти.

Під склепінням храму линуло "Многая літа".

В неділю, 5 жовтня в жовківській церкві Пресвятого Серця Христового відбулась перша Служба Божа - пріміція молодого священика Томи Кушки, ЧСВВ, на яку зібрались сотні людей. Отець Тома співслужив її з отцем-магістром Крехівського монастиря Василем Мендрунем. Отець Тома у своїй проповіді звернувся з подякою до всіх тих, хто молитвами, порадами, добрим словом

допомагав йому у священичому покликанні. Зокрема, він завдячував пам'яті його матері, яка багато молилась, дуже хотіла, щоб її син став священиком. В особливий спосіб він подякував магістру Крехівського новіціяту о. Василю Мендруню, який, будучи Протоігуменом, прийняв його до Василіянського Чину.

На закінчення Служби Божої о. Тома уділив всім присутнім новоієрейське благословення і подарував пам'ятні образки.

ПЕРШІ КРОКИ

Вельмишановні Добродії - члени Василіянського Фонду Допомоги!

В "Місіонарі" за червень цього року я ознайомив шановних читачів з Василіянським Фондом Допомоги (ВФД), про причини його заснування, а також з деякими повідомленнями. Минуло вже вісім місяців і наш Фонд підріс, змужнів. Признаюсь, не сподівався такої активності його членів, їх винахідливості і ревності у залученні нових жертводавців. Особливо хотілося б відзначити жертвенність членів Апостольства Молитви і III-го Чину св. Василія Великого. Дякуємо Вам усім!

Хотілося б назвати кількість членів Василіянського Фонду Допомоги, які з різних місцевостей (всіх і не перерахуєш!), подають свої пожертви до наших монастирів: Львів - 2 тисячі 238; Бучач - 784; Жовква - 585; Кристинопіль - 462; Дрогобич - 112; Крехів - 67; Херсон - 49; Золочів - 38; Лаврів - 28; Івано-Франківськ - 23; анонімні - 357. Всіх - 4 тисячі 766 осіб.

Як бачимо, початок непоганий. Отож є надія, що Фонд буде і надалі розвиватися.

При цій нагоді хочу нагадати: якщо хтось з шановних наших Добродіїв ще не отримав номера (під кожним номером вписане прізвище жертводавця у спеціальну книгу), то просимо про це повідомити письмово на таку адресу:

292331, Львівська область,
Жовківський район,
с. Крехів, монастир
о. Василю Мендруню, ЧСВВ

Дуже просимо при кожній пожертві зазначувати - ВФД.

Маю щире бажання: хоч раз на рік зустрітись з нашими жертводавцями у василіянських храмах, відправити св. Літургію, виголосити проповідь і просто поспілкуватись з тими, що "так багато полюбили".

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ,
секретар ВФД,
Крехівський монастир

РОЗДУМИ НАД ЄВАНГЕЛІЄЮ (5)

"КОМУ ДАНО БАГАТО, БАГАТО ВІД НЬОГО Й ВИМАГАТИМУТЬ" (ЛК 12, 48)

Мабуть, немає такої людини, яка б не хотіла мати чимало різних багатств: духовних, душевних, матеріальних. Люди за багатствами побиваються ціле життя, за тими вартостями, за якими їм інші заздрять. Весь час над ними трудяться, роздумують: щоби зробити, як би то зробити, щоб надбати собі ці скарби, які можна міряти вагою золота. Є також духовні багатства, як знання чи прагнення бути кращим, вищим, доступнішим чи більше притягаючим. І це все є дарами, вартостями. Нічого в тому дуже поганого немає, що людина хоче все це мати, а погано те, що людина забуває - це все не її власність і не для неї, а Боже і для всіх. Отож, ніхто з нас, людей, тут не володар, але тільки *посередник дібр, посередник між Богом і іншими людьми.* Кожна людина є тим слугою, якому доручено більше або менше давати іншим, давати своєчасно і справедливо. І після того, як каже Євангеліє, людина буде нагороджена або осуджена, його доля буде **між праведними** (тобто між тими, які і далі втішаються цими достатками, наданими щедрою рукою Божою) або **між негідниками** (вкинуть його у місце плачу і скреготу зубів). Ця мудрість розподілювання, того роздавання Божих дарів, властиво, полягає в тому, що не треба себе обманювати, нібито Господь ще далеко зі своїм судом: *"Глядіть же, чувайте, не знаєте бо, коли той час настане"* (Мр 13, 33; Мт 25, 13; Лк 12, 40). Не знаєш, коли прийде Господь, щоб взяти від тебе рахунок; запитає, як ти, приятелю, поводився із тими дарами, які б вони не були, чи матеріальні чи духовні (бо не можна ними зловживати, а вживати на користь, на прославу пана Твого - Господа і на добро ближнім твоїм).

Несподівано прийде той день рахунку, несподівано прийде та година перевірки, тому-то говорить Христос: *завжди будь готовий.* "І ви також будьте готові, бо не знаєте, о котрій годині Син Чоловічий прийде" (Лк 12, 40). Діяти треба так, немовби це була остання днина твого життя, остання днина твого іспиту перед відходом до вічності. Але планувати необхідно своє життя так, немовби тобі довелося ще сто років жити, сто років діяти. Нагорода чи кара буде залежати від того, наскільки людина свідома свого обов'язку, наскіль-

ки злобно чи з добрими намірами діє, виконує свій обов'язок. Бо Христос каже: "Той, що, знавши волю свого пана, не приготував, ані не зробив по його волі, буде тяжко битий. А той, що її не знав і зробив каригідне, буде мало битий. Від усякого, кому дано багато, багато від нього й вимагатимуть" (Лк 12, 48). Іншими словами, той, хто, знаючи волю свого пана, не виконує її - буде тяжко покараний. А хто її не дуже знає, або йому не дуже роз'яснили, або не дуже свідомий чи не спроможний зрозуміти - його кара не буде такою великою. Ми, люди, звикли однаково судити усіх без різниці, не знаючи, чи це зробила людина навмисно, чи, можливо, перший раз в житті, чи можливо, зовсім так не думала - так вийшло і однаково суворо судимо. Господь нам каже: "Не робіть цього, бо я єдиний знаю серце людини, знаю її свідомість, знаю, скільки злоби та скільки добрих намірів. Залишіть суд мені, а ви старайтесь не мати злоби у серці, використовувати знання і свідомість на добро, ніколи не зловживати ними. Це не означає, що не треба тобі навчатися Святому Писанню, ні Закону Божому - бо менше знаєш, менше будеш відповідати". І це було б також гріхом, було б зневажанням дарів Господніх. Господь, якщо дає дари, то щоб їх прийняти, а не щоб їх відкидати. Отож, і дар Його святого Закону є немовби єдиною нагодою і обов'язком сприяти йому, вживати на добро і давати далі. Отож, передаваймо ті дари, які Господь нам, як своїм слугам, поручив, передаваймо щедро і своєчасно. Знайте, що нагорода за це буде велика-превелика, і не лише на небі, але вже тут, на землі.

о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ

ТРЕТІЙ "ЛИСТ З НЕБА"

ВОНИ ЗАВЖДИ В МОЇЙ ПАМ'ЯТІ

Священики. Коли вимовляю це слово, часто постають перед очима картини дитинства: рідне село, школа, церква, перша Сповідь і св. Причастя. Пригадую тих, яких знав і любив. Хоч знання і любов до них були дитячими, однак з бігом часу вони не зменшали, а, навпаки, зросли і продовжують зростати.

1) *о. Олесь Ґерета* був парохом у моєму родинному селі Березовиці Великій, що біля Тернополя. На жаль, лише деякі фрагменти його життя мені запам'ятались. Завжди спокійний, усміхнений, напевно, був поетом, бо пізніше зустрічав його дописи-вірші в "Місіонарі". Пригадую храмовий празник. Було декілька священиків, а о. парох керував хором. Він ще був

добрим музикантом. А коли протягом цілого травня дзвін скликав на маївку, то о. Герета завжди під час молебня проповідував. Любив катехизувати. Приміром, одного разу повчав про знак св. хреста. Будучи ще цілком малим хлопчиною, любив я дивитись (але тільки здалека дивився, бо завжди був на хорах), як о. парох відправляє Службу Божу. Я мало що розумів, але те, що бачив, повторював собі вдома. Це були перші проблиски мого священичого покликання.

2) *о. Василь Глуховецький* - підпільний священик, який жив зовсім близько біля нас, варто лише було перейти дорогу. Хоч ніколи не чув я, щоб він проповідував (можливо, тому, що був старенький і немічний), всі його любили. І він усіх любив, допомагаючи в будь-якій потребі. Відповідні органи влади нераз викликали його, погрожували відіслати на "курорт" та незабаром дали спокій. Мужність і рішучість отця перемогла. Отець Василь любив пісню, церковний спів і сам добре співав. Одного разу розповідав мені, що мав щастя бачити славетного Миколу Лисенка, який приїздив слухати церковні хори, здається, в Тернополі. Композитор не тільки слухав, але і виступав зі словами признання усім співакам, а потім сів за рояль.

На канікулах, приїжджаючи зі Львова, я поспішав до улюбленого о. Василя. Та незабаром він відійшов у вічність, залишивши по собі вдячну пам'ять. Три села прийшли на його похорон. Спів, сльози, спогади... Діти сипали квіти. І хоч весь час падав сильний дощ, ніхто не спішив додому.

3) *о. Михаїл Лемішко*, ієромонах-Редемпторист. Це був перший священик-монах, якого я побачив у своєму житті. Про те, що він належав до могутнього Ордену отців Редемптористів, довідався я значно пізніше. Всі ми кликали тоді таким родинним: "Дзядзьо". Хоч отець був декілька разів в нашому селі, про це мало що пам'ятаю, бо був ще надто малим. Зате у Львові ми бачились часто. Був це надзвичайно ревний священик, рухливий і досить нервовий. Та особливо запам'ятався мені своєю великою добротою і милосердям. Рятував бідних, допомагав і Сестрам Служебницям, що мене виховували, навіть купив мені малий акордеон. Думаю, що хотів бачити мене у своєму Чині (про це жартома декілька разів нагадував мені бл. пам'яті Владика Филимон Курчаба, ЧНІ: "Ви "втекли" від нас!"), але на той час я ще був "шкраб". Ясне покликання і розуміння прийшло пізніше.

Отець Лемішко був безстрашним священиком, виховував молоді покликання і... багато терпів. Пам'ятаю, якось лежав отець у лікарні після операції. Відвідуючи його, я був сформований його терпеливістю і святим оптимізмом. Він тоді жартував: "Лікарі казали, що буду помирати. А я собі думаю: "Говоріть, що хочете, а я таки житиму!" Дійсно, вийшов з лікарні живим і здоровим.

4) *о. Матей Шипітка*, ієромонах Василіянського Чину. Може бути, що отець Матей і частіше побував у нашому селі, але тільки один випадок добре мені запам'ятався. А було це так. Приїхав отець, посходилися люди на Службу Божу до одного дому (не забуваймо, що це був час глибокого підпілля!). Пішов і я з мамою. Отець Шипітка був високого росту, на вигляд дуже строгий. Я злякався і втік... в кукурудзу... Мене звідти витягнули, і я таки пішов до отця до сповіді. Про цю подію зі свого життя розповідав я пізніше отцю Протоігумену Пахомію Борису, ЧСВВ і той відразу пожартував: "Тепер будемо знати, де шукати кандидатів до Чину!"

Як виявилось, о. Матей був лагідною і доброю людиною. Водночас, був дуже строгий, але тільки до себе.

Боже Провидіння обдарувало мене ласкою бачити і чути о. Шипітку десять років. Він був великим аскетом і добрим проповідником. Головною темою його проповіді була Божа Любов. Саме її символ, Христове Серце, є викарбуваний в камені на його могилі. Отець Матей любив дітвору, завжди роздавав образки, цукор. Отримував і я. Сестри-монахині усіх згромаджень втішались особливою опікою о. Шипітки.

Не стало отця в 1969 році. Помер в неділю, на саме Преображення. Був і я на похороні, помагав нести домовину. До нині могила о. Матея Шипітки має таку ж притягальну силу, як і його особа за життя.

5) *о. Богдан Репетило*, ієромонах-Редемпторист. Це був священик, сповнений лагідністю й добротою. Саме він перший сказав, що в мене є покликання. Отець часто відправляв в нашому домі у Львові Службу Божу. І завжди голосив проповідь. Проповідував з особливим надхненням, усміхаючись, і завжди чомусь з закритими очима. Таким і запам'ятався мені назавжди. Як шкода, що раптова смерть перервала це жертвенне і святе життя!

6) *о. Миколай Бріль* - підпільний священик. Він мені дуже дорогий, я пишаюся ним, бо він з нашої родини. Моя прабабуня і о. Миколай - рідні брат і сестра. Отець Бріль довгі роки був ув'язнений за католицьку віру; повернувся із заслання майже сліпим, а незабаром почав його мучити рак. Все-ж-таки Боже Провидіння дозволило о. Миколаю відсвяткувати 50-річчя священства. Відбулось це у Львові, в нашому домі. Отця-ювіляра прийшли привітати Впр. о. Михаїл Лемішко, ЧНІ і один латинський священик, з яким о. Бріль був разом на засланні. Отець Миколай їх дуже поважав і при кожній нагоді, приїжджаючи з Тернополя до Львова, відвідував їх. Одного разу наш "вуйцьо" сказав мені: "Як би я тішився, коли б ти став священиком". Так воно і сталося. Тоді я і не думав, що востаннє бачу дорогого і такого доброго отця Миколая Бріля.

о. Василь МЕНДРУНЬ, ЧСВВ,
магістр новіціяту, Крехів

ЖАХЛИВИЙ ВИПАДОК З ТУРІНСЬКИМ САВАНОМ

Під час драматичної пожежі у квітні цього року собор у місті Туріні (Італія) був дуже пошкоджений. Саван Христа, що зберігався у соборі, є однією з найсвятіших реліквій християнства. Він врятований пожежником із полум'я. Рятівник мовив: "Бог дав мені мені для цього силу! "

Саван Христа з 1578 року зберігається у Турінському кафедральному соборі святого Івана Хрестителя як одна з найцінніших реліквій християнства. Христос після зняття з хреста був оповитий полотном довжиною 4,36 м та шириною 1,10 м. Воно свідчить про цвяхи, якими прибивали Христові руки і ноги, та про рану біля серця. Відбитки крові навколо голови також свідчать про терновий вінок.

Після перших оглядин архітектурної споруди відповідальний за культурні пам'ятки у Туріні п. Паскаль Марара сповістив про страшну шкоду, заподіяну пожежею. Завдяки особливим рятувальним заходам пожежників саван вдалося винести з палаючого собору. Захисну стіну з панцерного скла, за якою зберігалися релігійні речі, розбили лише після ста ударів залізною жердиною. Високе полум'я, густий дим та дах, що завалився - усе це перешкоджало порятункові цінностей.

Більше трьох тисяч людей, що зібралися перед собором, аплодували, коли саван винесли із собору пів другої ночі.

Трематоре одразу величали "героєм Туріна". Перед телевізійною камерою він сповістив: "Коли ми прийшли, купол горів яскравим полум'ям, та й вогонь був усюди. Я сказав товаришам: "Мусимо врятувати саван". Інші оберігали мене від полум'я, а я розбивав скло. Майже втрачав свідомість. Нарешті полетіли осколки. Мої руки й обличчя були скривавлені. Але ящик вивільнено! Потім я нічого не пам'ятаю."

Срібна реліквія, у якій зберігається чотирьохметрове полотно, перенесли до резиденції архиєпископа Туріна, кардинала Джовані Салдаріні. Саван не пошкоджено. "Це чудо", - мовив церковний достойник. Під час пожежі він стояв перед собором і плакав (про це свідчать очевидці). Крім того, Салдаріні пояснив, що запланована виставка з 18 квітня по 14 червня цього року відбудеться. Він подякував пожежникам та поліції за їхню працю.

Взагалі, пожежа завдала значної шкоди.Каплиця для зберігання Христового савану, споруджена у 1668 році - спустошена, а відомий купол каплиці майже повністю зруйнований.

Переклад за виданням "Швайцаріше католіше зонтагсблатт", № 16 за 1997 р.

ТРИ "ЗОЛОТІ" ЮВІЛЕЇ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ

ЦЬОГО РОКУ ПРОВІНЦІЇ ЗГРОМАДЖЕННЯ СЕСТЕР СЛУЖЕБНИЦЬ НЕПОРОЧНОЇ ДІВИ МАРІЇ В СЛОВАЧЧИНІ (28 ЧЕРВНЯ) ТА В ПОЛЬЩІ (28 СЕРПНЯ) Й ВІЦЕ-ПРОВІНЦІЯ В ЮГОСЛАВІЇ ВІДЗНАЧИЛИ 50-ЛІТТЯ СВОГО ЗАСНУВАННЯ.

ПРО СВЯТКУВАННЯ В ЮГОСЛАВІЇ ПОДАЄМО РЕПОРТАЖ.

Руський Керестур був першим місцем на Балканах, куди понад 250 років тому почали переселятися наші предки з найзахідніших карпатських теренів. На прибраній батьківщині зберегли вони рідну прабатьківську мову і віру. На допомогу греко-католицьким священикам в цій діаспорі перші черниці стали прибувати ще перед Першою світовою війною. 70 років тому в Крижевській єпархії було відкрито новіціят Сестер Служебниць. У Руському Керестурі *15 серпня* цього року відбулися урочистості з нагоди 50-ліття Віце-Провінції св. Йосипа Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії. Цей день збігся з празником Успіння Пресвятої Богородиці за новим стилем. В греко-католицькій церкві св. Миколая було відправлено Службу Божу, а потім в сусідньому приміщенні тепло вшановували улюблених вірними монахинь. Зачитано привітання від Головної Настоятельки згромадження Сестер Служебниць - матері Тереси Кіто, єпископа-ординарія Крижевської єпархії Кир Славомира Мікловша, владики Йоакима Гербута з Македонії, від сестер Служебниць з інших країн. Привітати черниць приїхали з Рима Головна Дорадниця згромадження с. Вероніка Гралюк, з України - Провінційна Настоятелька

На світлині: Сестри Служебниці у Руському Керестурі (Югославія).

Сестер Служебниць с. Марта Козак, колишній ігумен Кристинопільського василіянського монастиря о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ та інші.

- В теперішній Союзній Республіці Югославія діє 7 монастирів, в яких трудяться 36 монахинь, - розповіла віце-провінційна Настоятелька с. Надія Воротняк, СНДМ. Внаслідок недавніх воєнних дій сестрам Служебницям, на жаль, довелося тимчасово покинути недавно збудований Дім в місті Баня Лука, що в Боснії. Нині монахині працюють при греко-католицьких храмах, в будинках для осіб похилого віку, лікарнях, займаються катехизацією дітей і християнським вихованням молоді. Під час останньої війни на Балканах подавали допомогу біженцям і вигнанцям, а тепер опікуються родинами, які втратили своїх близьких або мають на утриманні інвалідів. Як і раніше, продовжують допомагати матірній Провінції в Україні, діляться своїми знаннями і досвідом у відродженні й розбудові церковного життя.

У містечку Кулі минулого року відновлено новіціят сестер Служебниць. Сестра Юлія Бойчук поінформувала, що її тимчасове завдання - виховувати новичок, тобто нових членів Віце-Провінції у Югославії. Нині спільнота у Кулі нараховує 7 членів: 3 кандидатки, 2 новички та одну юніоратку. Деякі з них походять з України.

- Наше спільне завдання, - каже сестра Юлія Бойчук, - зростати в духовному житті та приготовлятися до праці між нашим народом, там, де це буде потрібно і де буде Божа воля.

Кость ЧАВАГА

ПЕРШІ ОБЛЕЧИНИ У СМОЛИНІ

У парафіяльному храмі Вознесіння Христового,що у селі Смолин Яворівського району, відбулось велике торжество-облечини молодої монахині ЧСВВ сестри Климентії (Оксани Вуйцик), яка народилась і виросла у цьому селі.

Село Смолин є батьківщиною о.Антонія Масюка, ЧСВВ і брата Тимотея Павлюха з Крехова, які відбували новіціят у Крехові ще у передвоєнні роки, пережили важкі випробування у підпіллі. Тепер на духовну стежину ступала перша дівчина села, яка почула у своєму серці поклик Ісуса: "Йди за мною". Вона вирішила служити Богові у Чині Сестер Василіянок. На облечини сестри Климентії прибуло багато родичів, молоді, новички, кандидатки новіціяту Чину Сестер Василіянок разом з Провінційною настоятелькою - Мати Констанцією. Святу Літургію відслужили о. Всеволод Сокирко, ЧСВВ та місцевий парох о. Іван Збишко.

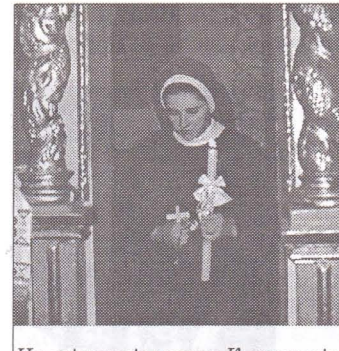

На світлині: сестра Климентія (Оксана Вуйцик) в день облечин, 14 вересня 1997 р.

Обряд облечин здійснив о. Всеволод, ЧСВВ з монастиря св. Онуфрія зі Львова, а також виголосив проповідь.

Потім були зворушливі слова вітань, квіти, тощо.

Сестра Климентія стала 18 новичкою у Львівському новіціятському домі Сестер ЧСВВ, а на облечини очікує ще п'ять кандидаток.

На згадку присутнім подарували вервиці та образки.

Власна інформація

В ХРИСТІ МИ ВСІ ОДНО

(РОЗДУМИ ВІД ПЕРЕБУВАННЯ У КАЗАХСТАНІ)

Літак повільно приземлявся на казахську землю. Нас переповнювало якесь особливе почуття радості, бо будемо працювати серед українських родин. Влітку на місійну працю приїхало три сестри Служебниці з України і одна сестра Бенігна Королюк з Бразилії.

В *Караганді* нас радо зустрів місцевий парох о. Василь Говера з України. Тут також працює о. Віталій Климчук, ЧСВВ з Бразилії. Спочатку ми відвідали місцеву церкву. Вона невелика, але гарна. В церкві відспівали Утреню, поручаючи молитвам всіх тих, з якими будемо працювати. Хвилюючою була зустріч з парафіянами після Служби Божої, на яку зібралось чимало людей. Ми раділи, коли почули рідну мову, якою гарно співали Службу Божу.

А потім була щира, тепла розмова з українцями, які проживають у Казахстані. Вони розпитували про Україну, ділились своїми думками про життя українців в Казахстані. Ми відвідували наші родини, співали українські пісні, люди раділи, що разом з нами. *Метою наших відвідин* було залучення вірних до активного парафіяльного життя. Сестри Бенігна і Бернадета пішли в район Майкудук, де проживає найбільше українців, сестра Діогена

На світлині: сестри Служебниці Діогена, Бернадета, Бенігна (Бразилія) та Емілія у м. Караганді. Разом з ними - одна з мешканок міста та парафіянка.

займалась дітьми, а сестра Емілія відвідувала родини в центрі міста. Люди розповідали про те, що вони пережили, за що їх виселили, як дбали про те, щоб зберегти віру, мову, звичаї. Серед них були родини, які ведуть гарне християнське життя, ходять до церкви, в християнському дусі виховують своїх дітей. Були й такі, які з різних причин відірвані від церковного життя. Виявилось, що були і неохрищені. Є подружжя, що не брали шлюбу. Тому необхідно було пояснити важливість св. Тайн, навчити молитви і життя у Бозі. Важливим моментом усіх зустрічей була молитва. І так щодня сестри приходили із словом Божого миру і благословенням до різних родин, особливу увагу приділяли хворим, самотнім, заохочували їх до сповіді і св. Причастя, запрошували священика додому. За весь час катехизації відвідали 107 родин. Зустрічалися не лише з українцями, але й з росіянами, казахами. Вони цікавились життям монахинь, прагнули, щоб їм розповідали про Бога.

Щоденно проводилась *катехизація*, на яку приходило все більше дітей. До кінця місії у катехитичних заняттях брало участь понад 70 дітей, з яких 24 приступило до Першого св. Причастя на празник Успіння Божої Матері. Це була велика радість не лише для дітей, але для батьків і всіх парафіян.

Перебуваючи в Караганді, ми відвідали сестер Пресвятої Євхаристії римо-католицького обряду. Після св. Літургії відвідали могилу Преосвященного Олександра Хири, який під час підпілля Церкви обслуговував наших вірних.

Побували ми в одній із шкіл Караганди, де відбулось *свято* руху Шрі Чин Моя "Суцвіття миру". Цей рух засновано для того, щоб шукати способи об'єднання всіх релігій і народів у боротьбі за мир у світі. На свято було запрошено і представників української нації, зокрема, її духовних провідників. Священики і сестри були почесними гостями. Потішив присутніх чудовими українськими народними піснями ансамбль "Світанок".

З привітаннями на урочистості виступили сестри Служебниці Діогена Терешкевич та Емілія Вандич. Потім відбувся святковий обід, на якому були українські національні страви. Пишний коровай, вареники, мелодійна українська пісня стали окрасою свята. Ця зустріч об'єднала нас, дала поштовх для того, щоб у своїх спільнотах бути джерелом, з якого випливатиме справжній Божий мир.

Хвилюючим було *проведення національного свята* - дня незалежності України. Під керівництвом сестри Емілії діти вивчали пісні, вірші. Свято відбулось в центральному парку культури і відпочинку. Воно розпочалось урочистим внесенням державних прапорів. Від імені УГКЦ присутніх привітав о. Василь Говера.

З цікавою концертною програмою виступили учасники ансамблю "Світанок", дитячого ансамблю "Галушки", хор українського товариства "Просвіта".

Учасники свята ознайомились з майстерно підготовленою виставкою української вишивки, виробами народних умільців, скуштували українські кулінарні вироби.

Місія завершилась Божественною Літургією. Сестри прощались з дітьми та молоддю, обдаровавши їх пам'ятками. Люди просили приїжджати до них ще, прощалися зі сльозами на очах.

Ми повертались в Україну щасливими, сповнені незабутніх вражень від перебування на казахській землі. Ми дякуємо Богові за те, що покликав нас ширити Його Царство, сподіваємось, що посіяне зерно дасть добрі плоди духовності.

Інформацію подали сестри Служебниці НДМ,
Емілія ВАНДИЧ та Діогена ТЕРЕШКЕВИЧ

ВІДПУСТОВІ СВЯТКУВАННЯ У ЖОВКВІ

Величне храмове свято відбулося **21 вересня** у старовинній церкві Різдва Пресвятої Богородиці, що у м. Жовкві. Цей дерев'яний храм - історичний пам'ятник архітектури XVIII ст. збудований в 1705 р. за кошти пароха Йосифа Керницького. Іконостас церкви виконано у 1708 році жовківським теслею Кунашем та художниками жовківського малярського осередку. Слід сказати, що чимало зусиль для реставрації цієї пам'ятки архітектури доклали отці Василіяни. Так, в 1994 році перекрито дах, а в 1995 р. вже реставрували церкву. Нещодавно було завершено відновлення іконостасу під керівництвом п. Наталії Сліпченко. У відновленій святині відбулось велике відпустове святкування, на яке зібралось багато вірних з Жовкви та навколишніх сіл. Прибули сюди і сестри Служебниці НДМ з новіціяту м. Жовкви. Почесною гостею свята була Генеральна настоятелька сестер Служебниць - Мати Тереса Кіто.

Тут відбулась Архиєрейська Свята Літургія. Її співслужили з Преосвященним владикою Кир Лаврентієм Гуцуляком, ЧСВВ з Едмонтона (Канада) Генеральний консультор ЧСВВ о. Лев Голдейд, о. Василь Тучапець з Жовківського монастиря отців Василіян. Гарно співав Службу Божу церковний хор храму Пресвятого Серця Христового, що у місті Жовкві, під керівництвом п. Тараса Зінчука.

Проповідь виголосив Преосвященний Кир Лаврентій, який поділився своїми враженнями першого перебування на українській землі, передав вітання від усіх українців, які проживають у Канаді, закликав до єдності і щирої молитви.

ПОЇЗДКА У ФРАНЦІЮ

(Закінчення. Початок у № 10 за 1997 рік)

Наша молодіжна група від'їжджала з новими цікавими враженнями від перебування у місті Ліоні до Парижа. З молитвою на вервиці, яка супроводжувала нас у дорозі, ми приїхали у Іль-де-Франц (передмістя Парижа), де зупинились на відпочинок. Зранку всі паломники зібрались у місцевій школі на спільну молитву з молоддю інших країн. Згодом ми прибули у Париж. Там, на Марсовому полі, де зібрались молоді люди більше, ніж з 140 країн світу, відбулось відкриття XII Всесвітнього Дня молоді. Під час перебування у Парижі проводилась катехизація молоді польською мовою. На третій день перебування нас запросили у парафію, де збирались українці. Там ми слухали катехитичну науку рідною мовою. Після цього ми здійснили цікаві екскурсії по історичних місцях Парижа - побували у Луврі, Версалі, відвідали Пантеон, Тріумфальну Арку, побували на Ейфелевій вежі. Неможливо забути красу собору Паризької Богоматері, базиліки Пресвятого Серця Ісуса, а також каплички Серця Христового, де ми мали змогу помолитись з Кардиналами та владиками, а також поцілувати символічну золоту корону - терновий вінець Ісуса (кажуть, що всередині вінка була частинка хреста, на якому був розп'ятий Ісус).

Хвилюючою та пам'ятною була зустріч зі Святішим Отцем на Марсовому полі. Молодь взяла активну участь в Архиєрейській Службі Божій, яка відбулась у соборі Паризької Богоматері. Ввечері для молоді була проведена Хресна дорога, а також фестиваль, на якому ми гідно представили Україну піснею "Моя Україно".

Близько двох мільйонів людей зібралось на нічні чування за участю Святішого Отця Івана Павла II. Вранці відправлено Богослужіння за участю молоді цілого світу. Святіший Отець подякував молоді Франції за хорошу підготовку Міжнародного Дня молоді, звернувся з вітаннями до молоді Польщі, України та інших країн світу їх рідними мовами.

Повернулися ми додому, славлячи і хвалячи Бога.

Марія ПРИТУЛЮК,
учасниця паломництва,
м. Червоноград

МОНАШОЮ СТЕЖИНОЮ

В мальовничій місцевості Брюхович знаходиться монастир Сестер Катехиток св. Анни. Це одне з наймолодших згромаджень в Україні. Воно походить з Бразилії. Одним з найважливіших завдань сестер є катехизація дітей і молоді, їх християнське виховання, тобто навчати український народ правдам святої віри у школах, лікарнях, парафіях. Настоятелькою монастиря є сестра Арсенія Рудик з Бразилії.

За Божим Провидінням монаша спільнота поповнюється новими покликаннями дівчат, які почули у своєму серці поклик Ісуса: "Йди за мною".

Нещодавно монаша спільнота сестер переживала ще одну радісну подію: облечини трьох кандидаток - сестер Віри, Вероніки та Дам'яни. Торжество відбулось в храмі Преображення Господнього у місті Львові. Архиєрейську Службу Божу з Преосвященним владикою Кир Юліаном Гбуром співслужили Протоархимандрит Василіянського Чину о. Діонісій Ляхович, о. Боніфатій Залуцький, ЧСВВ, з Бразилії, о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ, о. парох Ярослав Чухній. Обряд облечин здійснив Преосвященний Кир Юліан Гбур.

Хай же Господь благословить новооблечених на обраній монашій стежині життя, щоб були "світлом для світу", вірно служили Богові, Церкві, своєму народові.

На світлині: сестри Катехитки св. Анни. Смт. Брюховичі, новіціятський дім.

Псалом

Молюсь щодня, читаю "Отче наш",
Докопуюсь до Істини Святої,
Шукаю Життєдайного Зерна,
І мудрості, якої недостойний.

Заглиблююсь наявністю Творця -
Світ створено велично і розумно,
Немає ні початку, ні кінця,
Але мені на тому світі сумно.

Благаю Бога, щоб прийняв мене,
Розбитого турботами земними,
Життя людей нікчемне і сумне,
Мені так важко бути тільки з ними.

Я, Боже, не втікаю від людей,
Мою створив Ти Душу, мов перлину,
Але немає спокою ніде,
Тому до Тебе крізь страждання лину.

бр. Рафаїл Боруцький, ЧСВВ

СВЯТИЙ ЙОСАФАТ

Старовинний Володимир-Волинський
Дав путівку в духовне життя,
Щоб прославив народ український
І возвеличив своє Ти ім'я.

Іскра любові із рани Христа
У серце Твоє запала.
Осяяла дух Твій на многі літа,
На Божі висоти підняла.

Як і Спаситель, людей Ти навчав,
Був відданий Церкві Христовій.
До єдності Ти завжди закликав,
Прославився у чудах, і в Божій любові.

Своє прекрасне духовне життя
Яскравого Божого цвіту
Віддав, Йосафате, усе до кінця
Ти Україні й цілому світу.

Богдан СМЕТАНА,
м. Кристинопіль на Львівщині

ГОСПОДЬ І КВІТИ

Був сонячний ранок. У райській долині квіти чекали на прихід Господа. Хоч тоді квітам ще дозволялося вільно рухатися по долині, цього ранку вони стояли непорушно у сподіванні ласки Божої.

Ось надходить Господь. Першу помітив проліску. Вона зустріла Його поглядом синіх оченят, в яких було стільки надії. Господь ласкаво доторкнувся квітки і промовив:

- Будеш ранньою весняною квіткою. Виростай першою, оповіщай прихід весни!

Почувши Господню мову, фіалочка подумала: "Щаслива проліска, вона приноситиме радісну звістку. А то ж так приємно дарувати радість усім навкруги".

За такі хороші думки Господь нагородив фіалочку ніжними пахощами. Відтоді вона стала першою пахучою весняною квіткою.

Підійшов Господь до троянди. Зарожевілася квітка від щастя і потягнулася вгору, щоб вдячно торкнутися Господньої руки. Від гарячого почуття захоплення і відданості її туго завинені пелюстки розгорталися і щораз густіше наливалися чудовими барвами. І почула вона слова Господа:

- Розів'єшся пишним квітом. Будеш найгарнішою квіткою на землі.

Біла лілея зустріла Господа з побожно схиленою голівкою, ледве чутно шепочучи слова молитви-привітання. Так і зосталася вона назавжди побожною квіткою, квітом чистоти. З того часу люди несуть лілеї у Божий храм і кладуть їх перед вівтарем Божої Матері.

Пішов Господь далі долиною. Горицвіт, шавлія, м'ята, подорожник, звіробій, золототисячник, валеріяна, ромен і багато інших гуртом припали до ніг Милосердного. Господь поблагословив їх і промовив:

- Помагайте людям у біді! Ростіть, всмоктуйте соки землі, ловіть сонячне проміння! Збирайте ліки у своїх листочках, у корінцях, у насінні! Кожен з вас буде мати в собі ліки від якоїсь хвороби.

Була там і конвалія.

- Господи! - озвалася вона несміливо. - Я хочу робити добро людям, та чи знайдуть вони мене в лісових тінистих схованках?

До того ж я мала й непомітна.

І почула відповідь:

- Не турбуйся, квіточко, люди будуть шукати і знаходитимуть тебе. Для того даю тобі дивні пахощі, а разом із тим у своїх дрібних білих квітках-дзвіночках матимеш дорогі ліки для серця.

Поблизу стояв будяк. Почувши розмову, він зашишався: коли невеликі квітки мають таке важливе призначення, то йому - будякові - буде дане ще важливіше! Він гордо випростався, розштовхав своїм жилавим листом менші рослини - цього притиснув до землі, тому обірвав гілочки - і приступив до Господа. Тож був покараний за зухвальство та зневагу менших:

- Нікому не буде користі з тебе! Ніяка тварина не захоче живитися твоїм листям, бо на ньому виростуть тверді колючки, - сказав Господь і пішов далі.

Будяк здригнувся і в думці гірко покаявся. Тоді Милосердний повернувся і промовив:

- Будеш рятувати верблюдів від голодної смерті в пустелях.

Ішов Господь далі й далі. Кожній зустрічній квітці давав якесь доручення. Нарешті захотів присісти й відпочити. Озирнувся навкруги, а вже соняшник підставив свій міцний стовбур, щоб Господеві було до чого прихилити спину, простяг широке листя, щоб зробити холодок. Його велика квітка випнула свої жовті пелюстки, запрошуючи бджіл звеселити Господа бджолиним гудінням - музикою. І нагородив Господь добру рослину за таку увагу:

- Станеш у великій пригоді людям. З твоєї квітки бджоли збиратимуть нектар і перероблятимуть його на мед, а в насінні будеш мати цінну поживу для людей. Для того вони тебе й вирощуватимуть. Всі тебе любитимуть і шануватимуть.

Обійшов Господь усю широку долину, не минув ні однієї квітки, здавалося, всіх наділив призначенням. Аж ось біля самої вихідної брами ступив на тверде зелене листя.

- Чого це ти, барвінку, так низенько розіслався по вологій улоговині?

- Стелюся, Боже, килимом Тобі під ноги, щоб перейшов по сухому.

- Ніжне серце маєш, рослино моя!

За це всі й усюди тебе любитимуть, молоді дівчата будуть тебе садити і плекати; пісні про тебе співатимуть. Не завмирай на зиму і під снігом залишайся свіжим! Веселі всіх навкруги зеленим листом! А як доведеться кому покинути рідний край і жити на чужині, заглядай йому в душу ясним синім очком, згаліднюй його тугу! - промовив Господь і вийшов з долини.

Так і до наших часів квіти виконують завдання, що їх того ранку поклав на них Господь Створитель.

(З книги "Джерело Марії", Львів, "Просвіта", 1993).

ВТРАТА ДЛЯ НАШОЇ ЦЕРКВИ І НАЦІЇ

Митрополит Володимр Стернюк, ЧНІ

29 вересня на 91-ому році життя відійшов у вічність Митрополит Української Греко-Католицької Церкви Кир Володимир Стернюк, ЧНІ.

Преосвященний Владика народився 12 лютого 1907 року у м. Пустомитах на Львівщині. Після відповідної духовної формації у Чині Отців Редемптористів у Бельгії повернувся на батьківщину молодим душпастирем. Своє служіння Церкві та народові розпочав на Волині у 30-их роках. Під час Другої світової війни о. Володимир служив у монастирі св. Климентія (Львів). Нові "визволителі", вчинивши переслідування нашої Церкви у 40-их роках, ув'язнили та заслали до Сибіру на 5 років отця Стернюка. У 50-60 роках він активно задіяний у підпіллі нашої Церкви. Хіротонізований владикою Василем Величковським, ЧНІ у 1964 році. Після переслідувань та вигнання єпископа В. Величковського владика В. Стернюк очолює катакомбну Церкву, що було не вельми легким завданням - сувора конспірація, брак літератури, необхідність зорганізувати душпастирів та інше. На зорі релігійного відродження владика стояв на захисті прав віруючого люду..

2 жовтня, у день поховання, на святоюрській горі було людно. У архикатедральному соборі за участю Апостольського Нунція в Україні архиєпископа Антоніо Франко, секретаря Конгрегації Східних Церков архієпископа Кир Мирослава Марусина, владик Римо-Католицької та Православних Церков, єпископів Греко-Католицької Церкви, більше сотні священиків, молодих семінаристів правилася поминальна Архиєрейська Літургія. У промові єпископ Кир Любомир Гузар наголосив на великій втраті для Церкви і народу (владика був символом нескореної УГК Церкви). Після панахиди труну Митрополита винесли на подвір'я біля митрополичих палат і звідси пронесли її вулицями древнього Львова, де в останні десятиліття покійний владика невтомно трудився над спасінням людських душ. Багато священиків, які проводжали Кир Володимира в останню дорогу, були ним особисто сформовані; молоді семінаристи-учасники поминального походу - подивлялися стійкості у вірі, а незчисленні миряни дякували Високопреосвященному за жертовне служіння...

Поховання Митрополита відбулося у крипті св. Юра пополудні, того ж дня.

Ігор СКЛЕНАР

МІСІОНАР
ПРЕСВЯТОГО ІСУСОВОГО СЕРЦЯ

Український католицький часопис

Заснований у 1897 році
Засновники - Отці Василіяни

Реєстраційне свідоцтво ЛВ-№122

Головний редактор
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
бр. Захарій Гломба-Нагаєвський, ЧСВВ
(співредактор)

Редакційна колегія:
о. Дам'ян Богун, ЧСВВ,
о. Іван Новак, ЧСВВ,
о. Василь Зінько, ЧСВВ
о. Віталій Дуткевич, ЧСВВ

Літературний редактор:
Ольга Крак
Літературне редагування та коректура - Ігоря Скленара
Комп'ютерна верстка
Ольги Кузьмич

Адреса редакції:
м. Львів, 290019,
вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир ОО. Василіян
тел. 72-46-94

Підписано до друку 27.10.97 р. Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Тираж 5000 прим. Зам. 48

Ціна договірна

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській книжковій друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер».
292310, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8

© Журнал "Місіонар", 1997.

ЗМІСТ

о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Від редакції 1
Намір Апостольства молитви на листопад 2
Намір Апостольства молитви на грудень 4
Ольга Крак
Ясна гора засяяла чудовим сяйвом 5
Ігор Скленар
"Під Твою милість прибігаємо..." 9
о, Діонісій Ляхович, ЧСВВ
Сповідування Святої Тройці 11
Радість перемогла смуток 13
Свячення і перша Служба Божа 14
о. Василь Мендрунь, ЧСВВ
Перші кроки 15
о. Йосафат Воротняк, ЧСВВ
Роздуми над Євангелією (5) 16
о. Василь Мендрунь, ЧСВВ
Третій "лист з неба" 17
Жахливий випадок з Турінським саваном 20
Кость Чавага
Три "золоті ювілеї" Сестер Служебниць 21
Перші облечини у Смолині 22
В Христі ми всі одно 23
Відпустові святкування 25
Марія Притулюк
Поїздка у Францію 26
Монашою стежиною 27
Поетична сторінка 28
Господь і квіти 29
Ігор Скленар
Втрата для нашої Церкви і нації 31

На обкладинці: Архистратиг Михаїл

● Передруки і переклади дозволені за поданням джерела.
● Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

Кросворд "Історичні дати"

У клітинках потрібно поставити дату

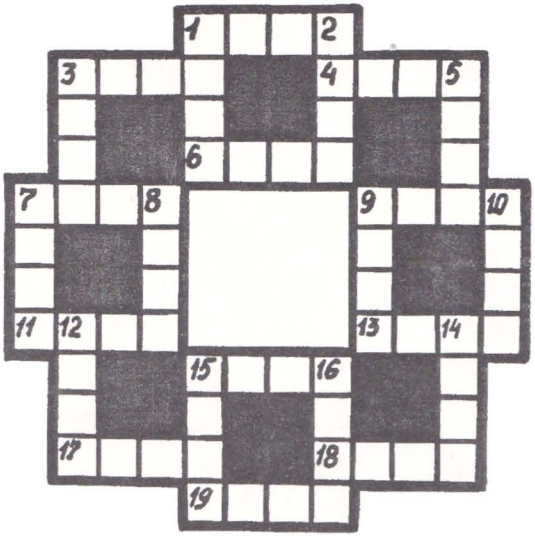

По горизонталі:

1. Приїзд у Львів на постійне місце перебування Блаженнішого Кир Мирослава Івана Кардинала Любачівського. 3. Рік побудови церкви св. Онуфрія у Львові. 4. Народився лідер українських націоналістів Євген Коновалець. 6. Відкриття художньо-меморіального музею Олени Кульчицької у Львові. 7. Рік народження відомого українського Анатоля Вахнянина. 9. Урочистий похорон Т. Шевченка на Чернечій горі біля Канева. 11. Початок правління великого київського князя Мстислава, старшого сина Володимира Мономаха. 13. Народився український байкар Є. Гребінка. 15. Заснування української вітки Чину Отців Редемптористів у Галичині. 17. Створення державної заслуженої хорової капели "Трембіта" у Львові. 18. Рік заснування українського католицького часопису "Місіонар". 19. Помер Павло Чубинський - етнограф і поет, співавтор українського гимну "Ще не вмерла Україна".

По вертикалі: 1. Народився греко-католицький священик, письменник та організатор "Руської трійці" о. Маркіян Шашкевич. 2. Перший документально зафіксований похід київських княжих військ на половців. 3. Рік висвячення св. Йосафата на єпископа. 5. Урочисте проголошення Берестейської унії. 7. Вийшла з друку славна Острожська Біблія. 8. Заснування Національного музею у Львові Митрополитом Андреєм Шептицьким. 9. Народилася визначна українська письменниця Леся Українка. 10. Заснування згромадження Сестер Служебниць у Галичині. 12. Народилася українська поетеса Марійка Підгірянка. 14. Поява Божої Матері у Португалії трьом дітям - Лукії, Якинті і Франкові. 15. Початок релігійної і громадсько-політичної діяльності Митрополита Андрея Шептицького. 16. ... рік - митрополит Київської митрополії Йосиф Рутський.

Склала Леся ШТИКАЛО,
м. Львів

Відповіді на чайнворд "Вервиця", опублікований у № 10 за 1997 рік.

1. Фатіма. 2. Акафіст. 3. Таїнство. 4. Ореол. 5. Лукія. 6. Якинта. 7. Ангел. 8. Люрд. 9. Диво. 10. Олійник. 11. Крехів. 12. Вервиця.

НОВІ ВИДАННЯ ВИДАВНИЦТВА "МІСІОНЕР":

Шпіраго Ф. **Католицький народний катехизм**

Катехизм - це виклад науки Ісуса Христа. Тому він є ніби паспортом для кожного християнина на дорозі до неба. Книга складається з трьох частин. У першій подається наука віри, у другій - наука моральності, а у третій - наука про ласку Божу. Основне питання, порушене у пропонованому виданні - призначення людини на землі, тобто, особливу увагу звернено на розкриття основної причини існування людини. У час, коли люди прагнуть матеріального, книга має велике значення і призначена для широких верств населення, катехитів, проповідників. І хоча це передрук з 1913 року, у виданні чітко і ясно викладені правди нашої святої віри, що катехитам і проповідникам не буде важко поєднати їх з новітньою наукою Церкви і II Ватиканського Собору.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЕНДАР НА 1998 рік

ЖУРНАЛ "СВІТЛО"

ГОТУЄТЬСЯ ДО ДРУКУ:

о. Андрій Трух, ЧСВВ. **Життя Святих. Том 1**

Великі бажання, слова й діла Святих Христової Церкви - це надхнення, підтримка та заохота до святості сучасних християн.

Це друге видання, виправлене сучасною літературною мовою та доповнене.

НАШУ ЛІТЕРАТУРУ МОЖНА ПРИДБАТИ:

у м. **Львові** - кіоск біля церкви св. Андрія (пл. Соборна, 3)

у м. **Дрогобичі**, Львівська область - магазин "Місіонер", вул. Мазепи, 7

у м. **Бучачі**, Тернопільська область - монастир Воздвиження Чесного Хреста, ЧСВВ, вул. Міцкевича, 19

у м. **Івано-Франківську** - крамниця при єпархії УГКЦ (пл. Міцкевича, 5)

та при інших василіянських монастирях